

תקציב משרד הפנים

פרק א – דגשים מרכזיים בהצעת התקציב

תקציב משרד הפנים לשנת 2009 (ללא תקציבי מימון מפלגות ומימון בחירות לכנסת) מסתכם בכ- 3,916 מיליוני ש"ח בהוצאה, כ-43 מיליוני ש"ח בהוצאה מותנית בהכנסה, וכ-99 מיליוני ש"ח בהרשאה להתחייב.

תקציב משרד הפנים לשנת 2010 (ללא תקציבי מימון מפלגות ומימון בחירות לכנסת) מסתכם בכ- 3,583 מיליוני ש"ח בהוצאה, כ-47 מיליוני ש"ח בהוצאה מותנית בהכנסה, וכ-98 מיליוני ש"ח בהרשאה להתחייב.

הדגשים העיקריים בתקציב משרד הפנים לשנים 2009-2010:

1. רשויות מקומיות

בשנים 2009-2010 יימשך הטיפול במשבר התקציבי ברשויות המקומיות, מתוך מטרה להביא לייעול מערכת השלטון המקומי תוך ניהול תקציב מאוזן כאשר היעד הסופי הנו מתן שירותים לאזרחים ברמה סבירה, לאורך זמן וביעילות הכלכלית המרבית.

תוכניות הבראה

בשנת 2004 הגיע לשיאו המשבר התקציבי ברשויות המקומיות אשר התבטא בגירעונות בהיקפים ניכרים שהיקשו על חלק ניכר מהרשויות המקומיות לספק שירותים לתושבים. על מנת לסייע בפתרון המשבר, החליטה הממשלה ביום 8 בפברואר 2004, בהחלטה מספר 1475, על הקצאת מסגרת תקציבית של 1.5 מיליארד ש"ח על פני 3 שנים, לסיוע תקציבי לרשויות מקומיות שיבצעו תכניות הבראה. בשנת 2006 התווסף למסגרת זו סכום של 300 מיליוני ש"ח אשר נועד לשם שדרוג תוכניות הבראה בשנים 2006-2007 וכיסוי גירעונות שלא כוסו במסגרת הראשונית. בשנת 2007 התווסף סך נוסף של 550 מיליוני ש"ח, לצורך שדרוגים נוספים של תכניות הבראה ובכלל זה רשויות מקומיות בצפון אשר נפגעו כתוצאה ממלחמת לבנון השנייה.

במהלך שנת 2008-2009 אושרו ל-14 רשויות מקומיות תוכניות הבראה בסכום כולל של כ-255.6 מיליוני ש"ח.

תוכניות הבראה שאושרו בשנים 2008-2009 (אלש"ח)

שם רשות	תוספות מאושרות	
1 ערערה בנגב	6,500	
2 בני ברק	32,000	
3 דבוריה	25,400	
4 טורען	13,200	
5 זמר	300	
6 נחף	3,500	
7 בית שאן	6,000	
8 עראבה	19,500	
9 טובא זנגריה	9,500	
10 סכנין	34,800	
11 בועיינה נוגיד'ת	2,900	
12 לוד	70,000	
13 באקה ג'ת	20,000	
14 איעבלין	12,000	
סה"כ	255,600	

לתכניות הבראה שאושרו שני עקרונות מרכזיים:

א. הבטחת איזון שוטף בתקציב הרשויות המקומיות, באמצעות צמצום ההוצאות והגדלת שיעורי הגבייה. השגת יעד זה מהווה תנאי הכרחי לקבלת סיוע במסגרת תכניות הבראה, והיא נועדה למנוע היווצרות של גירעונות חדשים בעתיד ולהבטיח כי היקפי הפעילות של הרשויות המקומיות יתבססו על רמת הכנסותיהן בפועל.

ב. כיסוי הגירעון המצטבר, בד בבד עם איזון התקציב השוטף, בשלושה אופנים עיקריים:

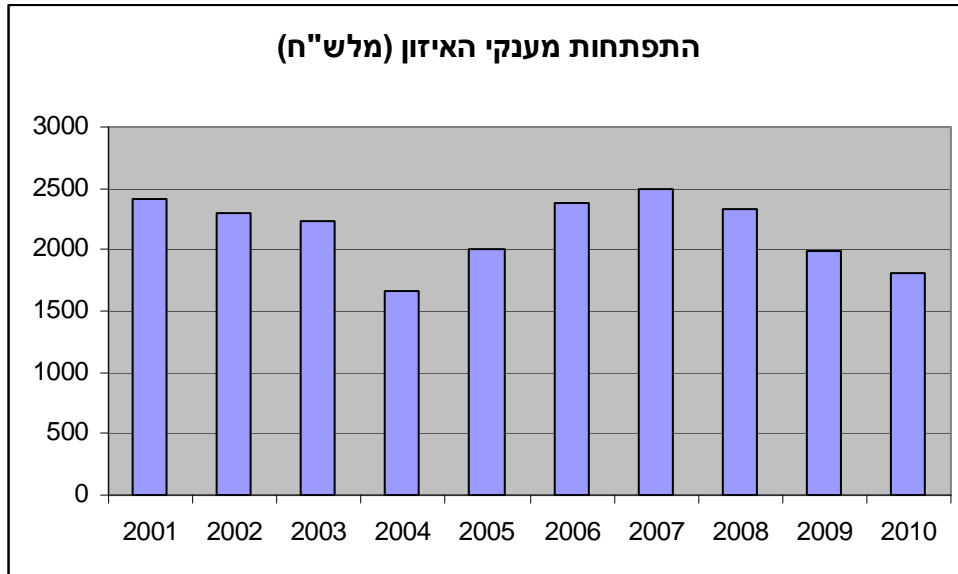
- (1) כיסוי הגרעון ממקורות הרשות המקומית, לרבות עריכת הסדרי נושים, גביית חובות פיגורים בארנונה, אגרות והיטלים ומימוש נכסים של הרשות.
- (2) נטילת הלוואות לכיסוי גירעון מהמערכת הבנקאית.
- (3) העמדת מענקים לכיסוי גרעון מצד הממשלה.

קבלת המענקים ממשרד הפנים וקבלת היתרים לנטילת הלוואות, מותנים בעמידתה של הרשות המקומית באבני הדרך שנקבעו בתכנית הבראה.

בשנים 2009-2010 יימשכו הסדרי הבראה הקיימים עם הרשויות מקומיות.

מענקי האיזון

מענק האיזון בנוי על חישוב ההוצאה הנורמטיבית של הרשות אל מול ההכנסה בפועל (בהתאם לנתוני כל רשות ורשות), בצירוף ההוצאות לפירעון מלוות ופנסיה. בשנת 2008 היו 203 רשויות מקומיות זכאיות למענק איזון, מתוך 253 הרשויות המקומיות הקיימות בישראל.

בשנת 2009 יעמדו מענקי האיזון על היקף של 1987 מיליוני ש"ח ובשנת 2010 יעמדו מענקי האיזון על היקף של 1816 מיליוני ש"ח.

הקמת קרן לחלוקת תשלומי ארנונה של המדינה במסגרת התוכנית לעדיפות לאומית לפריפריה

אחד המאפיינים של השלטון המקומי בישראל הנו השונות גבוהה ברמת ההכנסות העצמיות של הרשויות ומידת האיתנות הכלכלית שלהן. נתונים כגון ריחוק ממוקדי פעילות כלכלית וקושי למשוך עסקים אשר ירחיבו את בסיס המס של הרשות, עומדים בבסיס העובדה לפיה ההכנסות העצמיות לנפש ברשויות בפריפריה נמוכות לעיתים עד פי ארבעה מהכנסות ברשויות מקומיות באזור המרכז. אחד הגורמים המשפיעים על בסיס המס המוניציפאלי ועל הפער הקיים בין הרשויות, הנו קיומם או היעדרותם של נכסים שאינם למגורים, לרבות נכסי ממשלה, בתחום הרשות.

על מנת לצמצם את פערי ההכנסות הקיימים בשלטון המקומי ולייעל את אופן חלוקת המשאבים הממשלתיים, החליטה הממשלה במסגרת התוכנית הכלכלית לשנת 2009, לבצע חלוקה מחדש של תשלומי הארנונה הממשלתית. לצורך כך, הוחלט להקים קרן, אליה תועבר הארנונה המשולמת כיום על ידי משרדי הממשלה, חברות ממשלתיות ומערכת הביטחון. קרן הארנונה הממשלתית תנוהל במשותף על ידי נציגי ממשלה ונציגי רשויות מקומיות. מהקרן יוקצו הכספים בין כלל הרשויות המקומיות בהתאם לנוסחה, אשר תיקח בחשבון את המדד הסוציו-אקונומי של

הרשות המקומית ואת אחוזי הגביה שלה, תוך מתן דגש על הסטת התשלומים לרשויות מקומיות אשר נמצאות בפריפריה.

רשות פנים ממשלתית לבקרת רשויות מקומיות והערכתן

במטרה לשפר את איכות הבקרה של הציבור הרחב ושל הממשלה בנוגע להתנהלותן הכלכלית והתפעולית של הרשויות המקומיות מוקמת רשות פנים ממשלתית לבקרת רשויות מקומיות והערכתן. הרשות תקבע מדדי הערכה ליעילותן של רשויות מקומיות ולאיכות השירותים המסופקים על ידן. בנוסף, הרשות תדרג את ביצועי הרשויות בהתאם למדדי ההערכה ותפרסם את תוצאות הדירוג בפומבי. מעבר לכך, רשות הבקרה גם תסייע בזיהוי רשויות מקומיות העומדות בפני קשיים כלכליים וכך תקדם מדיניות של התערבות מוקדמת למניעת קריסתן של רשויות מקומיות אלה.

שיפור יכולת ניהולית בשלטון המקומי במסגרת התוכנית לעדיפות לאומית לפריפריה

אחת מאבני היסוד בשירות מוניציפאלי איכותי הינה יכולת הניהול של בכירי הרשות המקומית. יכולת ניהולית גבוהה מאפשרת לשקול סדר עדיפות ראוי במסגרת המשאבים הקיימים, והכול באופן יעיל ושקוף לציבור.

על מנת לשפר את יכולות הניהול של מקבלי ההחלטות בדרג הנבחר וברג הניהולי ברשויות מקומיות, החליטה הממשלה ביום 24.8.2008 במסגרת התוכנית הכלכלית לשנת 2009, להקצות כספים למימון סדנאות ניהול ברשויות המקומיות.

הגברת האכיפה בשלטון המקומי

על מנת לאפשר פעילות יעילה יותר של הממשלה ברשויות מקומיות אשר הגיעו למצב של חדלות פירעון או שאינן מספקות שירותים מספקים לתושביהן בעקבות כשל ניהולי, החליטה הממשלה ביום 24.8.2008, במסגרת התוכנית הכלכלית לשנת 2009, להאריך את התקופה המינימאלית לפעילות ועדות ממונות ברשויות מקומיות לשלוש שנים. הארכת תקופת הכהונה של ועדה ממונה תאפשר לשקם את הרשויות הללו לטווח ארוך ולייצבן מבחינה כלכלית וניהולית. ההחלטה תיכנס לתוקף בשנת 2009 בכפוף להשלמת הליך החקיקה בכנסת.

בשנים 2009-10 יגביר משרד הפנים את אכיפתו על התאגידים העירוניים המצויים תחת הרשויות המקומיות. הרשויות המקומיות בישראל מפעילות מספר רב של תאגידים עירוניים העוסקים בביצוע מדיניות הרשות בתחומים שונים, פיתוח וזוּם פרויקטים כלכליים ובהפעלה שוטפת של מוסדות חינוך, ספורט ותרבות. בשנת 2009 יחל לפעול במשרד הפנים אגף בכיר לתאגידים עירוניים במינהל לשלטון מקומי. אגף זה יהיה האחראי על הסדרת פעילותם של התאגידים האמורים.

רישוי עסקים

בשנת 2007 הוגשו לממשלה המלצות הועדה לרישוי עסקים, בראשות הממונה על התקציבים במשרד האוצר. עיקר המלצות הועדה עסקו ביצירת "מפרט אחיד" לדרישות גורמי הרישוי, בהגברת השקיפות והנגישות של תהליך הרישוי באמצעות העברת התהליך לאינטרנט וביצירת מסלול מקוצר לקבלת רישיון עסק עבור עסקים אשר בהם אין סיכון לציבור. בהחלטת הממשלה מיום 24.8.2008 במסגרת התוכנית הכלכלית לשנת 2009, הוחלט על יישום ההמלצות במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2009.

איחוד רשויות מקומיות

בישראל קיימות 253 רשויות מקומיות, מתוכן כ-140 אשר מונות 10,000 תושבים או פחות מכך. ריבוי הרשויות המקומיות הינו אחת הבעיות המרכזיות של השלטון המקומי בישראל, שכן הוא מונע ניצול יתרונו לגודל בתפקוד הרשות המקומית ומקשה על תפקודן של רשויות קטנות, תוך הגברת תלותן בהעברות תקציביות מהשלטון המרכזי. איחוד רשויות מקומיות מהווה צעד משמעותי להבראת השלטון המקומי והגברת היעילות הכלכלית והניהולית ברשויות.

על כן החליטה הממשלה ביום 12 בספטמבר 2006 על המשך תהליך איחוד הרשויות. לצורך כך, מינה שר הפנים ועדת חקירה אשר תמליץ לשר הפנים אילו רשויות מקומיות יש לאחד, בין היתר תוך בחינת מצבן הכלכלי של אותן רשויות מקומיות, ויעילות ניהולית ותכנונית שתושג עקב האיחוד.

עד כה פרסמה הועדה המלצה על שני איחודים. איחוד הישובים מעלה אפרים ובקעת הירדן לרשות מקומית אחת; ואיחוד הישובים אלקנה, שערי תקווה, עץ אפרים ואורנית לרשות מקומית אחת. בשנים ב-2009 ו-2010 צפויה הועדה לפרסם המלצות לאיחודים נוספים.

2. רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול הוקמה במשרד הפנים בשנת 2008 בהתאם להחלטת ממשלה מספר 3434 מיום 13.4.2008 והיא מאגדת במסגרתה את מינהל האוכלוסין במשרד הפנים, את יחידת הסמך לעובדים זרים במשרד התמ"ת.

בהתאם להחלטת ראש הממשלה מיום 03.02.2009 תוקם במהלך שנת 2009 יחידת פקחי הגירה ברשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול שאליה תעבור פעילות משטרת ההגירה. היחידה תורכב מפקחים בעלי סמכויות של שוטרים.

בהמשך להחלטת ממשלה 3599 מיום 15/6/2008 במהלך שנת 2009, תקבל רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול אחריות מלאה על מערך ביקורת הגבולות של מדינת ישראל.

במהלך השנים 2009-2010 צפויה רשות ההגירה להשלים את פרויקט שדרוג מסמכי הנסיעה ותעודות הזהות למסמכים "חכמים". שדרוג זה יכלול את הכנסתם של אלמנטים ביומטריים למסמכי הנסיעה ולתעודות הזהות כך שתופעות מירמה וזיוף תצטמצמנה משמעותית. בנוסף, יאפשר המעבר לתעודת זהות חכמה שימושים נרחבים כגון הזדהות מרחוק באמצעות מערכות מחשוב וצמצום הצורך בהגעת האזרח למשרדי הממשלה. שדרוג מסמכי הנסיעה נעשה בהתאם לתקינה הבינלאומית ועם השלמתו צפויות להינתן לאזרחים ישראלים הקלות במעברי גבול בינלאומיים.

בנוסף במסגרת עבודתה, צפויה הרשות בשנים 2009-10 להגביר את הפיקוח והאכיפה בתחום העובדים הזרים והשוהים הבלתי חוקיים בישראל.

3 . הקמת רשות כבאות

מערך הכבאות בישראל מורכב מ-24 רשויות כבאות, מהם 20 איגודי ערים לכבאות ו-4 מחלקות כבאות עירוניות. על פי חוק שירותי הכבאות הרשויות המקומיות אחראיות למימון נתח משמעותי מתקציבי שירותי הכבאות, והשירותים אינם כפופים לגוף פיקודי מרכזי. המבנה המבוזר של מערך הכבאות גורם לקשיים רבים בתפקודו ואינו מנצל יתרונות לגודל. בנוסף לכך, התלות התקציבית של איגודי הכבאות ברשויות המקומיות יוצרת חוסר יציבות וקשיים כלכליים בחלק מהאיגודים אשר אינם מקבלים את התקציבים הדרושים להם מהרשויות המקומיות.

בתאריך 11.5.08 התקבלה החלטת ממשלה מספר 3484, בדבר רפורמה במבנה שירותי הכבאות. במסגרת הרפורמה תוקם רשות ארצית לכבאות ולהצלה, אשר תאחד את כלל איגודי הכבאות לרשות פנים ממשלתית עצמאית. הרשות צפויה לקום בשנת 2009, בתום עבודת המטה הנעשית כיום בממשלה.

רשות הכבאות תתקצב ישירות על ידי הממשלה כאשר החלק היחסי שהועבר עד היום על ידי הרשויות המקומיות ייגזר ממענקי האיזון. ברשויות נטולות מענקי איזון תבצע התחשבות לצורך העמדת חלקן בתקציב הרשות, במסגרת העברת הנכסים העירוניים שלהן לידי רשות הכבאות.

4 . תכנון

בשנים האחרונות מקדם מינהל התכנון במשרד הפנים תפישה חדשה, הרואה את מערכות התכנון ברמות השונות כמערכת אחת, הפועלת תחת הכותרת - "השירות התכנוני". תפישת "השירות התכנוני" מכוונת לייעול ולשפר את פעילות מערכת התכנון על שני תפקידיה העיקריים:

- א. **התכנון היוזם** - יצירה אקטיבית ועקבית של "קודקס התכנון של מדינת ישראל" - תשתית מלאה ועדכנית של תכנון מתארי ברמה הארצית, המחוזית והמקומית, התואמת את צורכי המשק והחברה ואת מדיניות התכנון העדכנית.
- ב. **שיפור רמת השירות** - הפיכת מוסדות התכנון ומשרתי הציבור בתוכם מ-"שומרי החותם" ל-"נותני שירות", תוך שינוי דפוסי עבודה ותפישה, ושיפור מתמיד ברמת השירות הניתן ללקוחות התכנון, ציבוריים ופרטיים כאחד.

ניתוח תוצאות תכנית העבודה התלת-שנתית של מינהל התכנון לשנים 2005-2007 הוכיח כי שתי האסטרטגיות - "השירות התכנוני" ו"התכנון היוזם" - צלחו בקיצור וייעול הליכי התכנון וביצירת תשתית תכנונית עדכנית במגוון תחומים. עם זאת, נדרש המשך שיפור ברמת השירות תוך צמצום משך הטיפול בתוכניות במוסדות התכנון. כמו כן, נדרשת השלמה ועדכון של התכנון המתארי בכל הרמות.

לאור הלקחים מתכנית העבודה כאמור, וכן בשל צרכים חדשים והחלטות חדשות, עודכנו היעדים המרכזיים של "השירות התכנוני" וגובשה תכנית עבודה תלת-שנתית חדשה לשנים 2008-2010, הכוללת גם יעדים מדידים שסוכמו בתיאום עם משרד האוצר. במסגרת התוכנית ניתן דגש על צמצום משך הטיפול בתוכניות במוסדות התכנון, ייזום תוכניות מתאר ברמה הארצית, המחוזית והמקומית, קידום תוכניות להתחדשות עירונית והמשך ביזור הסמכויות לאישור תוכניות לועדות המקומיות לתכנון ובניה.

במסגרת הרפורמה במקרקעי ישראל אשר אושרה על ידי הממשלה הוטל על מינהל התכנון להרחיב את ביזור הסמכויות לועדות המקומיות לתכנון ובניה. בתוך כך נקבע יעד להסמכת 10 ועדות מקומיות בכל אחת מהשנים 2010-2014.

רפורמה בחוק התכנון והבניה

על מנת להתאים את חוק התכנון והבניה למציאות תכנונית בת זמננו, לפשט ולייעל את הליכי התכנון, גיבש צוות בין משרדי בראשות מנהל מינהל התכנון במשרד הפנים הצעה לרפורמה בחוק התכנון והבניה. להלן עיקרי המלצות הצוות:

- א. הפחתת רמת הפירוט הנדרשת מתוכניות מתאר מקומיות תוך הפיכתן לתוכניות כלליות וגמישות.
- ב. הרחבת סמכויות הועדות המקומיות לתכנון ובניה לאישור תוכניות מפורטות.
- ג. ביטול כפילויות בעבודת הועדה לשמירה על קרקע חקלאית ושטחים פתוחים.
- ד. שיפור מנגנון הפיצויים בגין פגיעה כתוצאה מאישור תוכנית לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה תוך יצירת הבחנה בין פגיעה ישירה במקרקעין נשוא התוכנית לבין פגיעות עקיפות במקרקעין ותוך נטרול אלמנט הציפיות מחישוב גובה הפיצוי.
- ה. הקמת ועדות ערר מחוזיות לצורך הכרעה בעררים על החלטות ועדה מקומית בנושאי פיצויים לפי סעיף 197 והיטלי השבחה.

חלק מן הרפורמה הנוגע להרחבת סמכויות הועדות המקומיות והקמת ועדת ערר לפיצויים לפי סעיף 197 והיטלי השבחה, כבר אושר על ידי הממשלה במסגרת המדיניות הכלכלית לשנת 2006, ועל ידי הכנסת במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה לשנת 2006 ומצוי בשלבי יישום מתקדמים. יתרת המלצות הועדה הוגשו לשר הפנים ומצויות בתהליך של גיבוש תזכיר חוק.

קידום פרויקטים לאומיים

לצורך האצת קידומם של פרויקטים בעלי חשיבות לאומית אשר אינם מקודמים במסגרת הועדה לתכנון ובניה של תשתיות לאומיות (ות"ל) החליטה הממשלה במסגרת התוכנית הכלכלית לשנת 2010 לקדם פרויקטים אשר שר האוצר ושר הפנים יקבעו כי הם בעלי חשיבות לאומית במסגרת תוכנית מתאר ארצית ברמה מפורטת במועצה הארצית לתכנון ובניה. בהמשך לזאת סוכם בין משרד האוצר למינהל התכנון על הקמת אגף ייעודי לנושא אשר יביא לקידום התוכניות עד לאישורן בפרק זמן שלא יעלה על שנה.

התחדשות עירונית

מטרתו של פרויקט ההתחדשות העירונית היא לגרום לניצול יעיל יותר של הקרקע, התשתיות ומוסדות הציבור באזורים מבונים באמצעות תוספת זכויות בנייה, שיקום וחידוש מבנים. מטרת פרויקט התחדשות עירונית:

1. התמודדות עם מצוקת הקרקע כמשאב מוגבל, הגבלת השימוש בשטחים פתוחים והתמודדות עם תופעת הפרבור.
2. חידוש מרכזי ערים מתיישנים.
3. מיצוי הפוטנציאל התכנוני של הקרקע ושדרוג תשתיות.

על מנת לקדם את פרויקט ההתחדשות העירונית תוקם ועדת משנה לוועדה מחוזית שמטרתה היא קידום ואישור תוכניות פינוי – בינוי.

הפיקוח על הבניה

בשנת 2009-2010 צפויה היחידה הארצית לפיקוח על הבניה להתמקד בבלימת הבניה הבלתי חוקית במחוז הדרום שבו נבנים מדי שנה כ-3,500 מבנים בלתי חוקיים חדשים. זאת, באמצעות מאמץ מרוכז להוצאת צווי הריסה מנהליים וביצוע הריסות באופן מידי ושוטף.

על פי סיכום בין שר הפנים לשר המשפטים האחריות והסמכות להגשת תביעות בעבירות תכנון ובניה וניהולן הועברה למשרד המשפטים החל משנת 2009.

לצורך הגברת האכיפה של חוק התכנון והבניה מקדם משרד הפנים הצעת חוק לתיקון פרק העונשין בחוק התכנון והבניה. הצעת החוק הונחה על שולחן הכנסת ומצויה בהליכי חקיקה. ההצעה כוללת

מספר צעדים ובכללם החמרת הענישה על עבירות תכנון ובניה, והקלות שונות על פעילותם של גופי האכיפה והתביעה.

במסגרת התוכנית הכלכלית לשנת 2009, החליטה הממשלה על צעדים להגברת האכיפה של חוק התכנון והבניה תוך התמקדות בפגיעה בתמריצים הכלכליים שבבסיס עבירות הבניה ובהגברת הסיוע של משטרת ישראל לביצוע פעולות האכיפה. במסגרת ההחלטה הנחתה הממשלה את רשות המסים לבחון אי הכרה לצרכי מס בהוצאות בניה, הוצאות שכירות והוצאות פחת בגין מבנים בלתי חוקיים. כמו כן, נוכח הבעייתיות בפעילות יחידת מתפ"א במשטרת ישראל אשר לא הביאה להגברת הסיוע ממשטרת ישראל לפעולות האכיפה, קבעה הממשלה למשטרת ישראל יעדים כמותיים לסיוע בפעולות אכיפת חוק התכנון והבניה ודיני המקרקעין.

פרק ב' - עיקרי השינויים בהצעת התקציב

להלן עיקרי השינויים בתקציב משרד הפנים (אלפי ש"ח):

סעיף 06- משרד הפנים

627,977	תקציב מקורי לשנת 2008
(279,398)	שינוי בתקציב
348,579	סה"כ תקציב לשנת 2009
(66,717)	שינוי בתקציב
281,862	סה"כ תקציב לשנת 2010

סעיף 68- רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

61,835	תקציב מזומן מקורי לשנת 2008
162,721	שינוי בתקציב
224,556	סה"כ תקציב מזומן לשנת 2009
140,705	שינוי בתקציב
365,261	סה"כ תקציב מזומן לשנת 2010

סעיף 18- העברות לרשויות מקומיות

3,864,615	תקציב מקורי לשנת 2008
(521,177)	שינוי בתקציב
3,343,438	סה"כ תקציב לשנת 2009
(407,324)	שינוי בתקציב
2,936,114	סה"כ תקציב לשנת 2010

פרק ג' - ניתוח הצעת התקציב

הצעת התקציב של משרד הפנים (ללא תקציבי מימון מפלגות ומימון בחירות לכנסת) לשנת 2009 מסתכמת בכ-3916 מיליון ש"ח; הצעת התקציב של משרד הפנים (ללא תקציבי מימון מפלגות ומימון בחירות לכנסת) לשנת 2010 מסתכמת בכ-3583 מיליון ש"ח בהתאם לפירוט הבא:

1. משרד הפנים - תקציב רגיל (06)

הצעת התקציב הרגיל של משרד הפנים לשנת 2009 מסתכמת בכ-348 מיליון ש"ח בהוצאה נטו; הצעת התקציב הרגיל של משרד הפנים לשנת 2010 מסתכמת בכ-281 מיליון ש"ח בהוצאה נטו, כמפורט להלן:

תקציב במיליוני ש"ח 2010	תקציב במיליוני ש"ח 2009	שם תחום	מס' תחום
91.6	86.9	תחום פעולה כללי	0601
25.3	104.4	פיקוח ארצי על הבחירות	0602
7.4	7.5	שלטון מקומי	0603
עבר לסעיף 68	עבר לסעיף 68	מינהל האוכלוסין	0604
87.8	73.7	תכנון פיזי	0605
4.6	4.2	רזרבה	0608
16.8	16	יחידת הפיקוח על הבנייה	0609
7.3	8.1	נציבות כבאות והצלה	0610
עבר לסעיף 41	עבר לסעיף 41	מינהל המים	0611
עבר לסעיף 41	עבר לסעיף 41	הממונה על התאגידים	0614
40.9	47.7	תפעול שרותי דת	0615
281.7	348.5	סה"כ	

2. משרד הפנים – רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול (68)

הצעת התקציב הרגיל לרשות ההגירה לשנת 2009 מסתכמת בכ- 224 מיליון ש"ח ;
הצעת התקציב הרגיל לרשות ההגירה לשנת 2010 מסתכמת בכ-365 מיליון ש"ח, כמפורט להלן:

מס' תכנית	שם תכנית	תקציב במיליוני ש"ח 2009	תקציב במיליוני ש"ח 2010
6801	תחום פעולה כללי	28.1	26.6
6803	רישיונות והיתרים להעסקת עובדים זרים	23.7	22.9
6804	מנהל האוכלוסין	171.2	184.8
6805	מסמכים ביומטריים	-	75.4
6806	משטרת ההגירה	-	50.2
6809	רזרבה להתייקרויות	1.5	5.4
סה"כ		224.5	365.3

3. רשויות מקומיות - תקציב רגיל (18)

הצעת התקציב הרגיל לרשויות המקומיות לשנת 2009 מסתכמת בכ-3,343 מיליון ש"ח ;
הצעת התקציב הרגיל לרשויות המקומיות לשנת 2010 מסתכמת בכ-2,936 מיליון ש"ח, כמפורט להלן:

מס' תכנית	שם תכנית	תקציב במיליוני ש"ח 2009	תקציב במיליוני ש"ח 2010
1801	העברות לרשויות מקומיות	3,078.6	2,677.7
1803	מענקים מיועדים לרשויות	264.7	258.4
1804	שרותי דת	עבר לסעיף 06	עבר לסעיף 06
	סה"כ	3,343.3	2,936.1

פרק ד' – תיאור המשרד

משרד הפנים מופקד על תכנונה וביצועה של מדיניות לאומית בנושאי השלטון המקומי, תכנון פיסוי, רישום אוכלוסין, טיפול בעובדים זרים, פיקוח על מעברי הגבול, כבאות, שרותי חירום מוניציפאליים, פיקוח על הבחירות ופיקוח על הבניה.

פעילות המשרד מתבצעת בשתי רמות: ברמה הארצית - מתן הנחיות וקביעת מדיניות, וברמה המחוזית - דרג ביצוע המקיים קשר עם הרשויות המקומיות. כמו כן, פועלת הרשות לאוכלוסין, הגירה ומעברי הגבול באמצעות לשכות אשר מספקות שירותים לתושבים.

ברמה הארצית פועלים גופי המטה הבאים:

1. המינהל לשלטון מקומי.
2. מינהל התכנון.
3. רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול.
4. מינהל אמרכלות.
5. המפקח הארצי על הבחירות.
6. היחידה הארצית לפיקוח על הבנייה.
7. נציבות כבאות והצלה (רשות כבאות ארצית צפויה לקום ב - 2009)
8. מינהל המים והממונה על תאגידי מים וביוב.
9. האגף לענייני דתות לא יהודיות.

תפקידי המשרד

משרד הפנים ממלא בעזרת היחידות השונות את התפקידים הבאים:

1. פיקוח על הרשויות המקומיות והכוונת פעולותיהן, בהתאם לחוק ולמדיניות הממשלה.
2. הסדרת מעמדם האישי והחוקי של תושבי המדינה בנושאי אזרחות ומרשם, כניסה ויציאה מהארץ, ניהול קובץ אוכלוסין ומתן שרותי מידע מקובץ זה.
3. תכנון פיסוי במדינת ישראל, באמצעות תוכניות מתאר ארציות, מחוזיות ומקומיות ואכיפת חוקי התכנון והבניה באמצעות היחידה לפיקוח על הבנייה הבלתי חוקית.
4. פיקוח על שירותי חירום, לרבות טיפול בנושאי פס"ח ופיקוח על שרותי הכבאות.
5. ארגון וניהול הבחירות לרשויות המקומיות והכנת פנקס בוחרים.
6. פיקוח על אתרי רחצה, רישוי כלי ירייה ועסקים.
7. מתן שירותי דת ופיתוח מבני דת לעדות לא יהודיות.
8. הקמת תאגידי מים וביוב ברשויות המקומיות.

פירוט פעולות יחידות המשרד

1. המינהל לשלטון מקומי

המינהל לשלטון מקומי אמון על הפיקוח והבקרה על התנהלות הרשויות המקומיות בישראל. כמו כן, המנהל אחראי על הקצאת ההעברות של משרד הפנים לרשויות המקומיות. המענק העיקרי המועבר לרשויות הינו מענק האיזון.

2. מינהל התכנון

מינהל התכנון פועל כאחד המינהלים של משרד הפנים. המינהל מפעיל את סמכויות שר הפנים המופקד על חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה - 1965. סמכויות אלו מתבטאות בעיקר בתחומי האחריות הבאים: גיבוש מדיניות לאומית בתחום התכנון המרחבי, תוך שילוב מדיניות המגורים, התעסוקה, התחבורה והשירותים, וכן הנחיה והפעלה מקצועית של מוסדות התכנון בכל הדרגים. אחריות זו היא המכתיבה את מבנה המינהל על אגפיו השונים.

במינהל התכנון שישה אגפים: האגף לתכנון משולב, האגף לתכנון תשתיות, האגף לתוכניות מתאר מקומיות ומפורטות, האגף להנחיות ותקנות תכנון ובניה, האגף לתפעול ותוכניות עבודה ואגף הבניה. בנוסף פועלות במטה מינהל התכנון מזכירות מוסדות התכנון הארציים. במערכת הארצית פועלות שש לשכות מחוזיות לתכנון, אחת בכל אחד ממחוזות משרד הפנים.

מינהל התכנון הינו גוף מטה המגיש סיוע מקצועי ומינהלי למוסדות התכנון הארציים ובראשם למועצה הארצית לתכנון ובניה שהינה מוסד התכנון העליון במדינה. המועצה מייצעת לממשלה בכל הנוגע לביצוע החוק, יוזמת וממונה על אישור תוכניות מתאר ארציות, מאשרת שינויים לתוכניות מתאר מחוזיות ושומעת ומכריעה בעררים לתוכניות מתאר מקומיות – ובתנאים מסוימים גם בתוכניות מפורטות. המועצה גם מייצעת לשר הפנים בכל הקשור להתקנת תקנות בנושאי תכנון ובנייה ובקביעת מרחבי תכנון מקומיים.

בהתאם לתיקון 60 לחוק התכנון והבניה משנת 2002, הוקמה ליד המועצה הארצית לתכנון ובניה ועדה ארצית לתכנון ובניה של תשתיות לאומיות, שתפקידה לדון ולאשר תוכניות בעלות הוראות של תכנית מפורטת וקובעות את התכנון של תשתיות לאומיות בשטח המדינה כולה או בחלק משטחה.

מינהל התכנון מצוי כיום בתהליך של יישום המלצות דו"ח ועדת החקירה הממלכתית לעניין בטיחות מבנים ומקומות המשמשים את הציבור (ועדת זיילר) על פי החלטת ממשלה מס' 1169 מיום 11.02.2007. במסגרת יישום ההמלצות מוקם במינהל התכנון אגף בכיר לבניה אשר יפעל להקמת מכוני בקרה לטיב הבניה, יצירת הליכי רישוי אחידים (מבנה אחיד לרישוי – מבא"ר), הקמת אתר מידע מרכזי בתחום הבניה ועוד.

הלשכות המרכזיות לתכנון, כזרוע ביצוע של שש הועדות המחוזיות לתכנון ולבניה, מופקדות ביחד עם מטה המינהל על הכנת תוכניות המתאר המחוזיות, אישור תוכניות מתאר מקומיות ותוכניות מפורטות, תאום התכנון עם הועדות המקומיות ופעילויות נוספות הנגזרות מתפקידן על פי החוק והתקנות.

3 . מינהל האמרכלות

תפקידי המינהל לאמרכלות הינם הבטחת יכולת פעילות תקינה ושוטפת של יחידות המשרד וסיוע להשגת יעדיו, בהתאם למדיניות הממשלה והנהלת המשרד.

4 . המפקח הארצי על הבחירות

המפקח הארצי על הבחירות אחראי על ניהול והכנת פנקס הבוחרים לכנסת ולרשויות המקומיות. פעולותיו כוללות עדכון הפנקס, עריכת הפנקס והדפסתו, חלוקה לאזור קלפי, משלוח הודעות לבוחר, הצגת הפנקס לעיון הציבור וטיפול בעררים בדבר רישום או אי רישום בפנקס הבוחרים. כמו כן, אחראי המפקח על ארגון וניהול הבחירות ברשויות המקומיות ובוועדים המקומיים, ועל מימון הבחירות ברשויות המקומיות.

5 . היחידה הארצית לפיקוח על הבנייה

היחידה הארצית לפיקוח על הבניה במשרד הפנים אחראית על אכיפת חוק התכנון והבניה בעיקר בשטחים גלייליים (שטחים שאינם משויכים למרחבי תכנון של ועדות מקומיות). מתוקף אחריות זו פועלת היחידה למניעת עבירות על החוק ולהריסת כל בניה שאינה תואמת את הוראות החוק. ביתר השטחים מופקדות הועדות המקומיות לתכנון ובניה על אכיפת החוק. במידת הצורך, היחידה הארצית מעורבת בביצוע פעולות האכיפה גם בתחום הרשויות המקומיות.

6 . נציבות כבאות והצלה

שרותי הכבאות וההצלה פועלים מתוקף חוק שירותי הכבאות, התשי"ג - 1959. שר הפנים מופקד על ביצוע החוק ומאציל מסמכיותו לנציב הכבאות וההצלה. על-פי החוק, מופקדים שרותי הכבאות וההצלה על כיבוי דליקות, מניעתן וכן על הצלת נפש ורכוש. שירותי הכבאות פועלים כשירותים מוניציפאליים באמצעות 24 רשויות כבאות. 20 מהן מאוגדות באיגודי ערים לכבאות ו - 4 הן יחידות כבאות עירוניות.

7 . האגף למתן שירותי דת לעדות לא יהודיות

האגף עוסק במתן שירותי הדת לאוכלוסיות הלא יהודיות, הכוללות את המוסלמים, הנוצרים, הדרוזים, הצ'רקסים, הבדואים והשומרונים - סה"כ כמיליון איש.

8 . רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

רשות האוכלוסין ההגירה ומעברי הגבול פועלת ליישום חוק השבות, חוק האזרחות, חוק הכניסה לישראל, חוק השמות, חוק הדרכונים, חוק מרשם האוכלוסין וחוק עובדים זרים. תפקידיה העיקריים הינם:

1. הסדרת המעמד האישי החוקי של התושבים במדינה.
2. ניהול מאגרי הנתונים של קבצי "מרשם האוכלוסין".
3. מתן רישיונות שהייה והיתרי עבודה לזרים ואכיפת החוק לעניין שהייה בלתי חוקית.
4. הטלת קנסות מנהליים והגשת כתבי אישום כנגד מעסיקים שנאשמים בכיצוע עבירות לפי החוקים האמורים לעיל וייצוג המדינה בעניינים אלה.

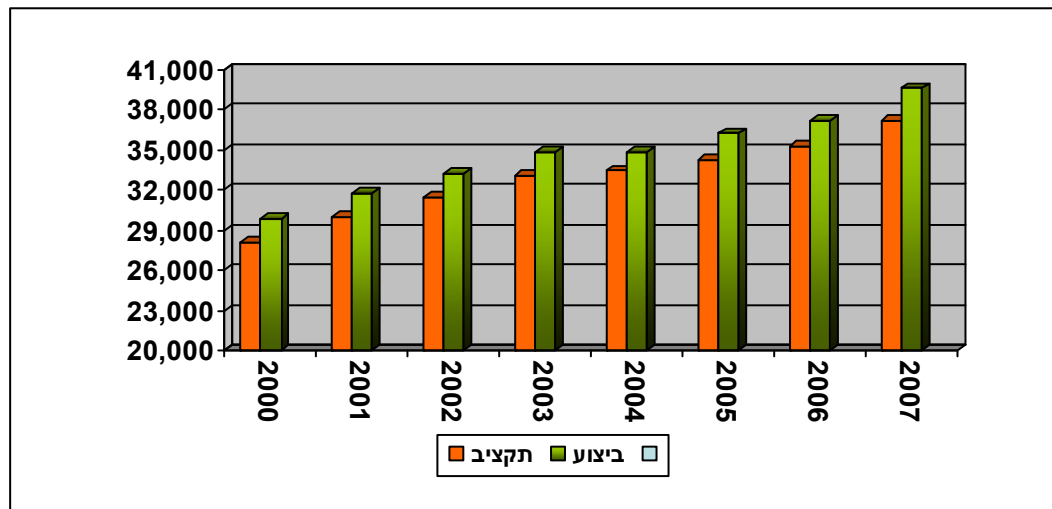
פרק ה' - סקירת ההתפתחויות בתחום הרשויות המקומיות ורשות ההגירה

סקירה כללית

תחום השלטון המקומי בישראל סובל ממשברים תקציביים תכופים ומפערים ההולכים וגדלים בין רשויות מקומיות שונות.

אחד הגורמים המרכזיים למשבר התקציבי ברשויות המקומיות הינו היעדר תכנון תקציבי מספק מצד הרשויות המקומיות, ובקרה בלתי מספקת על תקציבי הרשויות המקומיות מצד הממשלה, כפי שניתן לראות בתרשים הבא:

תקציב מול ביצוע (מלש"ח)

מקור: דוחות כספיים מבוקרים של הרשויות המקומיות, משרד הפנים.

כפי שניתן ללמוד מהתרשים לעיל, הוצאות הרשויות המקומיות בשנים האחרונות היו גדולות בהיקף של עד כ-2 מיליארד ש"ח בשנה מעבר לתקציב שאושר על ידי הרשויות המקומיות עצמן ועל ידי משרד הפנים, מבלי שהיה לכך מקור תקציבי. פער זה בין היקף התקציב המאושר לבין היקף התקציב שבוצע, הביא כאמור ליצירת גירעונות משמעותיים בתקציבי הרשויות המקומיות.

אחד הכשלים הבולטים בשלטון המקומי נמצא בתחום גביית המסים המוניציפאליים. שיעורי הגבייה הנמוכים מארנונה בחלק מהרשויות, מהווים גורם משמעותי בהיווצרות הגירעונות בתקציבי הרשויות. על אף התחייבויות שונות שהשלטון המקומי נטל על עצמו במטרה להגדיל את הגבייה העצמית, נכון לשנת 2007 עדיין ישנן בישראל 62 רשויות מקומיות אשר אחוזי הגבייה בהן נמוכים מ-50%.

גבייה נמוכה של מיסים מוניציפאליים לצד חוסר ריסון תקציבי יוצרים צורך ביישום תוכניות הבראה. בשנת 2008 נמצאו 103 רשויות מקומיות בתוכניות הבראה כאשר 25 מהן נוהלו על ידי ועדות ממונות.

בשנים 2009-10 צפויים הסדרי ההבראה להימשך וזאת תוך הפעלת אמצעים לשיפור הניהול הכספי בשלטון המקומי. כמו כן, יידרש המשך פיקוח הדוק על התנהלותן התקציבית השוטפת של הרשויות המקומיות מתוך מטרה למנוע היווצרות של גירעונות נוספים. בנוסף, יש לשאוף לצמצם את מקורות האשראי המממנים את הגירעונות ובהם הספקים, העובדים, הבנקים והאשראי החוץ תקציבי.

כיווני פעולה

1. מיסוי מוניציפאלי

ביום 12 בספטמבר 2006 החליטה הממשלה להקים וועדה ציבורית לבחינת הרפורמה בארנונה. הוועדה צפויה להגיש את המלצותיה בשנת 2009. בין המלצות הוועדה תיכלל, בין היתר, התייחסות לצמצום מספר סיווגי הארנונה והאחדת שיטת המדידה.

2. בטחון ושעת חירום ברשויות המקומיות

בעקבות הפקת לקחים ממלחמת לבנון השנייה הוחלט על שינוי מבני ותפקודי של האגף לביטחון ולשעת חירום במשרד הפנים. האגף הוכפף למינהל השלטון המקומי ועיקר עיסוקו בשנים הקרובות יהיה להנחות, לפקח ולבקר את הרשויות המקומיות בנושאי מוכנותן לפעול ולספק שירותים מוניציפאליים בשעת חירום.

במסגרת זו יסייע המשרד בהכנת נהלי עבודה בחדרי המצב של הרשויות, יעודכנו נהלי העבודה המשרדיים בשעת חירום וכן ייבדק ויתורגל שיתוף הפעולה בין הרשויות המקומיות למערך המל"ח. כמו כן מכשיר משרד הפנים צוותי התערבות המורכבים מבעלי תפקידים בכירים בשלטון המקומי שפרשו מתפקידם, על מנת שיוכלו לסייע ברשויות שהנהגתם תידרש לסיוע.

3. שינוי כללי הדיווח החשבונאי ברשויות המקומיות

לפני כעשור הוגשו המלצות של ועדת ברנע לשינוי שיטת הדיווח הכספי ברשויות המקומיות ומעבר משיטת המזומן למחצה, לשיטת הצבירה המלאה. בשנת 2000 בוצע פיילוט מצומצם ליישום השיטה. החל משנת 2004 נעשתה התאמה של הדוחות הכספיים המבוקרים לשיטה החדשה, כולל שימוש בנתוני משרד האוצר לצורך חישוב החובות האקטואריים של עובדי הרשויות המקומיות. בשנת 2009, תושלם הפעילות של משרד הפנים במטרה לשנות את שיטת הדיווח החשבונאי ברשויות המקומיות ולהמירה בשיטה הדיווח הצובר, כנהוג בכלל הגופים במשק. הרישום בשיטה החדשה ישתקף בדוחות שיפרסמו הרשויות בשנת 2010.

4. התפתחויות בתחום ההגירה והעובדים הלא ישראליים

בשנת 2008 המשיכה מגמת העלייה בכניסת מסתננים מגבולה הדרומי של מדינת ישראל והתייצבה במחצית השנה על כ 600 מסתננים לחודש. על מנת להתמודד עם התופעה ולזרז את הליכי הטיפול הוקמה בחודש אפריל 2008 יחידה לתשאול מבקשי המקלט המדיני בישראל. בשנת 2009 צפויה להמשיך הפעילות התשאול וקביעת מעמד של מבקשי המקלט תוך הגברת קצב הבדיקה. בנוסף, ישנה עליה של מספר השוהים הבלתי חוקיים במדינת ישראל. בשנת 2009 צפויה רשות ההגירה להגביר את הפעילות להרחקת השוהים הבלתי חוקיים במגמה להגיע ליעד של 30,000 מורחקים עד סוף שנת 2009.

הסדרת העסקתם והבאתם של העובדים הזרים

בתחומי הסדרת העסקתם של עובדים זרים בענף הסיעוד ובתוך מספר חודשים תחל לפעול שיטת ההעסקה החדשה של עובדים זרים בענף הסיעוד ובתוך מספר חודשים תחל לפעול שיטת ההעסקה החדשה גם בענף החקלאות. שיטות העסקה אלו מושתתות על העסקה באמצעות לשכות פרטיות שעיסוקן היחיד הוא הבאה, תיווך ופיקוח על העסקת העובדים הזרים. בענף הבניין פועלת תחל משנת 2005 שיטת העסקה בעלת מאפיינים דומים באמצעות תאגידי כוח אדם זר לענף הבניין.

בהתאם להחלטת ממשלה שקבעה כי יש להסדיר הבאת העובדים הזרים באמצעות הסכמים בילטרליים תוך הסתייעות בארגון ההגירה הבינלאומי, מנהל משרד התמ"ת בתיאום עם משרד החוץ מגעים עם ממשלת תאילנד במטרה להגיע להסכם בילטרלי כאמור. מדיניות ההסדרה בתחום זה מיועדת למנוע גביית דמי תיווך מופרזים וריבוי מתווכים בתהליך הבאת עובדים זרים לישראל.

אכיפה כלפי מעסיקים

להלן נתונים אודות פעילות האכיפה כנגד מעסיקי עובדים זרים ונתונים אחרים אודות העסקת עובדים זרים ופולסטינים:

תיקי חקירה וקנסות מנהליים לשנים 1999 - 2008

2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	
2,379	3,111	3,637	4,170	9,843	8,496	4,073	2,695	3,583	2,468	תיקי חקירה למעסיקים
2,428	3,565	7,649	8,451	7,996	3,035	1,848	1,585	1,469	467	מס' הקנסות שהוטלו על מעסיקים
28	65	162	135	119	47	26	19	12	4	סכום הקנסות שהוטל (מיליוני ש"ח)
12.5	25	40	31	15	23					גביית קנסות בפועל (מיליוני ש"ח)

מקור: יחידת הסמך לעובדים זרים, משרד התמ"ת

נתוני גבייה יחידת הסמך

2008 (אלפי ש"ח)	2007 (אלפי ש"ח)	2006 (אלפי ש"ח)	2005 (אלפי ש"ח)	
66,255	27,324	24,328	28,326	אגרות
12,000	12,000	12,937	7,341	תביעות משפטיות
12,500	25,500	40,800	31,775	קנסות מנהליים
104,851	108,208	140,459	97,452	אגרות תאגידים
195,606	172,324	218,565	164,893	סה"כ

מקור: יחידת הסמך לעובדים זרים, משרד התמ"ת

הקצאות היתרי העסקה

2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	מגזרים
9,000	12,000	12,800	12,500	19,771	27,793	27,158	44,442	34,416	בניין
29,000	25,275	25,736	25,555	25,983	27,919	27,924	22,000	17,335	חקלאות
45,985	51,744	40,753	37,419	28,572	37,369	39,438	33,607	21,646	סיעוד
1,600	2,080	2,762	3,245	5,551	8,000	1,429	2,837	8,249	תעשייה ושירותים
85,585	91,641	82,051	78,719	79,817	101,081	95,949	102,886	81,646	סה"כ

מקור: יחידת הסמך לעובדים זרים, משרד התמ"ת

פעילות אגף האכיפה בבתי המשמורת

הפרשי שכר ששולמו על ידי המעסיקים לעובדים כתוצאה מפעולות האגף (מיליוני ש"ח)	עובדים זרים שנחקרו	השנה
25	23,000	2003
7.4	2,279	2004
3.7	1194	2005
2.7	674	2006
2.7	629	2007
1.7	4,159	2008

מקור: יחידת הסמך לעובדים זרים, משרד התמ"ת

מימוש מול מכסה של עובדים זרים פלסטינים (2008)

מגזרים	מכסה	מימוש
בניין	15,500	15,372
חקלאות	1,750	1,629
תעשייה	2,250	2,174
תיירות	300	166
עטרות	2,000	1,474
סה"כ	21,800	20,815

מקור: יחידת הסמך לעובדים זרים, משרד התמ"ת

לוח מס' 18: מועסקים מיש"ע באמצעות מדור התשלומים

התקופה	סה"כ מועסקים	סה"כ ימי עבודה	ימי עבודה למועסק
ממוצע חודשי 01	5,025	54,532	10.9
ממוצע חודשי 02	7,489	94,115	12.6
ממוצע חודשי 03	14,267	156,139	10.9
ממוצע חודשי 04	9,476	108,964	10.9
ממוצע חודשי 05	13,112	148,484	11.3
ממוצע חודשי 2006	14,642	170,022	11.6
ממוצע חודשי 2007	21,137	321,982	15.23
ממוצע חודשי 2008	23,800	417,389	17.53

מקור: יחידת הסמך לעובדים זרים, משרד התמ"ת

פרק ו' - דברי הסבר לסעיפי התקציב **** הסכומים מפורטים בטבלאות התקציב בעמוד****סעיף 06- משרד הפנים****0601 תחום פעולה****060101 הנהלת המשרד**

הנהלת המשרד מתווה את מדיניות המשרד ודרכי פעולתו. תוכנית זו מרכזת את ההוצאות של הנהלת המשרד, תקציבי פעולות המטה והוצאות השכר - שיא כוח אדם, עובדים ארעיים, שעות נוספות, כוננויות וכד'.

060108 מחשוב

בשנים האחרונות החל משרד הפנים בתהליך שמטרתו להביא למיכון כל יחידות המשרד. כיום נמצאים בתהליך מתקדם של מיכון מינהל התכנון ומטה המשרד. במסגרת תוכנית זו מתוקצבות כל הפעולות הנגזרות מתהליך זה על פי העקרונות שנקבעו בנוהל מפת"ח.

0602 פיקוח ארצי על הבחירות**060201 פקוח ארצי על הבחירות**

בתוכנית זו מתוקצבות ההוצאות הכרוכות בהערכות משרד הפנים לקראת בחירות, הכוללות הכנת פנקס בוחרים ומשלוח הודעות לבוחר כפי שמתחייב על פי החוק והוצאות השכר של יחידות הפיקוח.

060205 מימון מפלגות רשויות מקומיות

עפ"י חוק הרשויות המקומיות (מימון מפלגות), התשנ"ג - 1993, כל סיעה ורשימה זכאיות למימון הוצאות הבחירות מאוצר המדינה. גובה יחידת המימון עומד על 49 ש"ח לכל בעל זכות בחירה, כאשר שעור המימון לכל סיעה או רשימה הינו המכפלה של יחידת המימון במספר התושבים הזכאים לבחור באותה הרשות מחולק במספר חברי המועצה שנבחרו באותה הרשות.

0603 השלטון המקומי

בתחום זה מתוקצבות הוצאות השכר של המינהל לשלטון מקומי, לרבות האגף לביקורת בשלטון המקומי, אגף שכר וכוח אדם ברשויות המקומיות, היחידה לחיוב אישי, וכן פעולות הדרכה שעורך המשרד ברשויות המקומיות ושכירת שרותי יעוץ חיצוניים.

0605 תכנון פיזי**060501 שירותים מרכזיים לתכנון**

התקציב בתוכנית מיועד להוצאות השכר, המנהלה, וכן ההוצאות הכלליות של מינהל התכנון והוועדות המחוזיות לתכנון ובניה.

060504 תוכניות מתאר

התקציב בתוכנית מיועד למימון הכנת תוכניות מתאר ארציות, מחוזיות ומקומיות. הוצאות אלה ממומנות בשיתוף מינהל מקרקעי ישראל (המקור העיקרי) ומשרד הבינוי והשיכון, בהוצאה מותנית בהכנסה ובהשתתפויות. ההוצאה נטו הינה החלק הממומן על ידי מינהל התכנון.

060506 קידום איכות הבניה

התקציב בתוכנית מיועד למימון יישום המלצות דו"ח ועדת החקירה הממלכתית לעניין בטיחות מבנים ומקומות המשמשים את הציבור (ועדת זיילר) על פי החלטת ממשלה מס' 1169 מיום 11.02.2007.

060507 מדיניות ונהלי תכנון

התקציב בתוכנית מיועד למימון הוצאות המינהל לקביעת מדיניות ונהלי תכנון, וכן להכנת נוהל ממוחשב אחיד להגשת תוכניות חדשות למוסדות התכנון.

060510 שירותי תכנון

תקצוב הוצאות מינהל התכנון וועדות התכנון המחוזיות הפועלות גם כוועדות מקומיות בשטחים גליליים, כנגד הכנסות משרד הפנים מאגרות והיטלי השבחה.

060511 קידום תכניות במגזרי המיעוטים

התקציב בתוכנית מיועד למימון הכנת תוכניות אב ומתאר למגזרי המיעוטים, בין היתר בהתאם להחלטות הממשלה בנושא.

060512 ועדת תכנון לתשתיות לאומיות

התקציב בתוכנית מיועד למימון הוצאות הוועדה, ובכלל זה שכר יועצים, תשלום לחברה מנהלת והוצאות בגין דיור ותקורות נוספות.

0609 היחידה הארצית לפיקוח על הבניה

בתחום פעולה זה מתוקצבות הוצאות היחידה הארצית לפיקוח על הבניה הכוללות, בין היתר, הוצאות שכר, הוצאות הריסת מבנים, ייעוץ משפטי והוצאות תפעול שונות.

0610 נציבות כבאות והצלה**061002 תקציב נציבות כבאות והצלה**

בתחום פעולה זה מתוקצבות הפעולות השוטפות של הנציבות הכוללות שכר, הדרכה ופרסומים, וכן ההוצאות השוטפות להפעלת בית הספר לכבאות.

0615 תפעול שירותי דת

בתחום פעולה זה מתוקצב התקציב המיועד לתפעול שירותי הדת לעדות הלא יהודיות שהועברו מהמשרד לענייני דתות בהתאם להחלטת הממשלה.

061501 שרותי דת לעדות לא יהודיות

תוכנית זו נועדה לתפעול שירותי הדת לעדות הלא יהודיות.

061503 מבני דת לא יהודיים

תוכנית זו נועדה למימון הקמת מבני דת לעדות לא יהודיות.

סעיף 68- רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

6801 תחום פעולה כללי

פעילות האכיפה

בתחום פעולה זה כלולות מרבית פעילויות האכיפה של יחידת הסמך לעובדים זרים במשרד התמ"ת. הכללת פעילות זו תחת רשות ההגירה מתבצעת במטרה לאחד את האחריות על זרועות האכיפה הממלכתיות בתחום העובדים הזרים ובהן יחידת האכיפה שהועברה ממשרד הפנים והכפפה מקצועית של חלק ממנהלת ההגירה במשטרת ישראל.

פעילות האכיפה מכוונת כלפי העסקה חוקית של עובדים זרים וזאת בשילוב פעילות אכיפה כלפי מעסיקי עובדים זרים שתיוותר באחריות משרד התמ"ת ככל שתוחלט על כזו. הפיקוח על מעסיקים כולל סמכות לדרוש מידע ודיווחים רלבנטיים ממעסיקים, לדרוש ביצוע חובות המעסיקים כלפי העובדים הזרים והרשויות, להטיל קנסות מנהליים ולהגיש כתבי אישום כנגד מעסיקים מפרי חוק.

ייעוץ משפטי

המחלקה המשפטית מספקת שירותי ייעוץ משפטי ליחידת הסמך בכל הקשור לפעולות אכיפת החוק על מעסיקים של עובדים זרים. כמו כן מספקת סיוע משפטי שוטף ליחידת הסמך, כגון עריכת מכרזים לקבלת שירותים, חוזים עם ספקי שירותים וכד'.

6803 מדור התשלומים

רישיונות והיתרים להעסקת עובדים זרים

פעילות זו כוללת אחריות על קביעת הכללים להסדרת הבאתם והעסקתם הזמנית של עובדים זרים בארץ, ויישומם על ידי מתן רישיונות למספר מוגבל של חברות תמורת דמי רישיון ותוך גביית כל תשלום, אגרה והיטל הכרוכים בהבאת או העסקת עובדים זרים (בהתאם להחלטת הממשלה בנושא), וכן לעניין מתן היתר מיוחד למומחים זרים.

בנוסף נכללים בתחום פעולה זה ניהול פיקוח ובקרה שוטפים על פעילות התאגידיים המורשים והלשכות הפרטיות הפועלים בהתאם לשיטות ההעסקה החדשות בענפי הבניין, הסיעוד והחקלאות.

מדור התשלומים

על פי החוק, הוטל על מדורי התשלומים לבצע תשלומי שכר עבודה לפועלים מי"ע המועסקים בתחומי הקו הירוק ולהעביר את ההפרשות הסוציאליות והניכויים משכר הפועלים למוסדות המתאימים בישראל.

הסדר זה נועד להבטיח כי שכרם וזכויותיהם הסוציאליות של עובדים אלו יהיו כמקובל בישראל ויימנע ניצול כוח-עבודה "זול" ותחרות בלתי הוגנת העלולה לגרום לנישול עובדים ישראלים ממקומות עבודתם. כן נועדה המערכת להגן על המועסקים ולהבטיח תנאי תעסוקה נאותים.

מעבר לאמור לעיל, מנהל מדור התשלומים את מערכת התשלומים בשיטות ההעסקה החדשות של העובדים הזרים בענפי הבניין, החקלאות והסיעוד.

6804 מינהל האוכלוסין

680401 מטה

בתוכנית זו מתוקצבות הוצאות השכר של מנהל האוכלוסין ופעילות מטה של הרשות.

680402 מחשוב

התקציב מיועד לניהול ופיתוח של קבצי מרשם האוכלוסין וכן לפיתוח מערכות המחשוב הנדרשות לרשות האוכלוסין וההגירה.

680404 לשכות מינהל האוכלוסין

רשות האוכלוסין וההגירה מפעילה 25 לשכות ברחבי הארץ לצורך מתן שירותים בתחום מינהל האוכלוסין. בתוכנית זו מתוקצבות ההוצאות להפעלת הלשכות, הכוללות שכר, נלוות שכר ורכישת הטפסים המיוחדים להדפסת תעודות זהות ודרכונים.

680409 יחידה לטיפול בעובדים זרים

680410 חידה לטיפול בעובדים זרים

בתוכניות אלה מתוקצבת פעילות היחידה, העוסקת במתן היתרים לכניסה לארץ לעובדים זרים, במעקב אחרי יציאתם מן הארץ, באיתור זרים העובדים ללא היתר ובמקרה הצורך גם פועלת להרחקתם.

6805 מסמכים ביומטריים

התקציב מיועד לקידום פרויקט שדרוג מסמכי הנסיעה ותעודת הזהות למסמכים "חכמים". שדרוג המסמכים יכלול הכנסתם של אלמנטים ביומטריים למסמכי הנסיעה ולתעודת הזהות כך שתופעות מרמה וזיוף תצטמצמנה משמעותית.

6806 משטרת ההגירה

תקציב זה מיועד ליחידת פקחי ההגירה ברשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול שאילה תעבור פעילות משטרת ההגירה. היחידה תורכב מפקחים בעלי סמכויות שיטור.

סעיף 18 - רשויות מקומיות

1801	העברות לרשויות מקומיות
	בתחום פעולה זה מתוקצבות העברות משרד הפנים לרשויות המקומיות, לרבות מענקים שוטפים, מענקים מיועדים וסיוע בתכניות הבראה.
180101	מענקים שוטפים לרשויות
	בתוכנית זו מתוקצבים מענקי האיזון לרשויות המקומיות, מענקי האיזון לפיתוח, מענק הבירה לעיריית ירושלים ומענקים שוטפים אחרים. כמו כן, במסגרת תוכנית זו מתוקצבים רואי החשבון אשר עורכים את הדוחות הכספיים והביקורות ברשויות המקומיות.
180115	תוכניות הבראה
	בתכנית זו זה מתוקצבים המענקים בהתאם להסדרי הבראה ברשויות המקומיות.
180199	רזרבה להתייקרויות
	תקציב רזרבה להתייקרויות - מענקי איזון.
1803	מענקים מיועדים לרשויות
180301	מענקים מיועדים
	בתוכנית זאת מתוקצבים מענקים המועברים ממשרד הפנים לרשויות סטטוטוריות כגון רשויות נחלים.
180302	בטחון ברשויות המקומיות
	תוכנית זו כוללת תקצוב סיוע בתקציבי בטחון של הרשויות המקומיות לרבות השתתפות בתקציבי המשמר האזרחי, ההגנה המרחבית, מל"ח ואבטחת מתקני מים.
180303	הדרכה מחקרים ויעוץ
	תוכנית זו כוללת תקציב לפעולות ההדרכה המתבצעות ברשויות המקומיות, לרבות פיתוח ארגוני ברשויות המקומיות והקמת יחידות לתכנון אסטרטגי, וכן את השתתפות משרד הפנים במחקרים, סקרים ויעוץ לשלטון המקומי.
180305	איגודי כבאות
	בתוכנית זו מתוקצבת השתתפות הממשלה באיגודי הכבאות (בנוסף למענק האיזון). מימון משרד הפנים נועד להשתתפות במימון שכר הכבאים, הצטיידות ופעולות היחידות.

מימון מפלגות ותקציב בחירות

פרק א' - עיקרי תקציב מימון מפלגות ותקציב הבחירות לשנים 2009-10

תקציב הבחירות לכנסת ומימון המפלגות לשנת 2009 מסתכם ב- 124,358 אלפי ש"ח.
תקציב הבחירות לכנסת ומימון המפלגות לשנת 2010 מסתכם ב-126,176 אלפי ש"ח.

הדגשים בתקציב בחירות ומימון מפלגות לשנת 2009-10:

1. מימון מפלגות שוטף לסיעות הכנסת

חוק מימון מפלגות קובע את הכללים למימון השוטף של הסיעות בכנסת שעיקריו כדלהלן:

- א. גובה יחידת המימון עומד על סך של 1,219 אלפי ש"ח בשנת 2009.
- גובה יחידת המימון צפוי לעמוד על סך של 1,259 אלפי ש"ח בשנת 2010.
- ב. המימון החודשי של ההוצאות השוטפות לסיעה הנו בסכום של 5% מגובה יחידת מימון אחת לכל מנדט שבו זכתה בבחירות לכנסת, בתוספת סכום של 5% מיחידת מימון לסיעה.

2. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת מוקמת עם כינוסה של כל כנסת חדשה, ומכהנת עד להקמת ועדת בחירות חדשה. בוועדה המרכזית לבחירות לכנסת חברים נציגים מכל הסיעות של הכנסת.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת אחראית על תכנון, ארגון וניהול הבחירות לכנסת, עד לקביעת תוצאות הבחירות.

3. בחירות לכנסת

בחודש פברואר 2009 נערכו בחירות כלליות לכנסת. הבחירות תוקצבו כחלק מהתקציב המשכני, בעלות של כ-220 מיליוני ש"ח. עלות הבחירות לכנסת מורכבות מעלות הפעלת הבחירות ע"י ועדת הבחירות המרכזית ומימון מפלגות לבחירות.

פרק ב' - ניתוח הצעת תקציב ועיקרי השינויים בהצעת התקציב

הצעת התקציב לסעיף מימון מפלגות לשנת 2009 מסתכמת בכ-124 מיליוני ש"ח.

הצעת התקציב לסעיף מימון מפלגות לשנת 2010 מסתכמת בכ-126 מיליוני ש"ח.

זאת על פי הפירוט הבא:

מס' תחום פעולה	תחום	תקציב במיליוני ש"ח 2009	תקציב במיליוני ש"ח 2010
1401	מימון מפלגות שוטף	110.7	111.7
1402	מימון מפלגות – רזרבה	3.2	3.2
1430	הוצאות הבחירות לכנסת	10.4	11.3
	סה"כ	124.3	126.2

להלן עיקרי השינויים בתקציב מימון מפלגות ותקציב הבחירות (באלפי ש"ח)

סעיף 14 - מימון מפלגות ותקציב הבחירות

121,220	תקציב מקורי לשנת 2008
3,138	שינוי בתקציב
124,358	סה"כ תקציב לשנת 2009
1,818	שינוי בתקציב
126,176	סה"כ תקציב לשנת 2010

פרק ג' - דברי הסבר לסעיפי התקציב*
*** הסכומים מפורטים בטבלאות התקציב בעמוד**

מימון מפלגות	1401
מימון מפלגות שוטף	140101

סך ההוצאה למימון מפלגות נגזר מגובה יחידת המימון, מספר חברי הכנסת, מספר הסיעות בכנסת ושיעור עליית המדד. עלות יחידת המימון לשנת 2009 מגיעה ל-1.219 מיליוני ש"ח. גובה יחידת המימון צפוי לעמוד על סך של 1.259 מיליוני ש"ח בשנת 2010.

הוצאות בחירות לכנסת	1430
הכנות לקראת הבחירות	143001

תקציב זה נועד למימון הפעולות של ועדת הבחירות המרכזית. חברי ועדת הבחירות המרכזית הם נציגי סיעות הכנסת. בראשות הועדה עומד שופט בית המשפט העליון. תקציב הועדה נערך בהתאם לפעולות הדרושות לביצוע החוק ונקבע על ידי ועדת הכספים של הכנסת על פי המלצת ועדת הבחירות המרכזית.

מרבית הפעולות אשר מבצעת ועדת הבחירות נגזרות מהחוקים המסדירים את ביצוע הבחירות לכנסת, וכוללות בין השאר את ההצטיידות הנדרשת לקראת הבחירות, פרסומים הנוגעים לבחירות, הפעלה שוטפת של ועדות הבחירות במוקדי ההצבעה ומימון הסעות.